

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th May, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

KVILLING SAN'ATINING TASVIRIY SAN'AT DARS

MASHG'ULOTLARIDA QO'LLANILISHI

Kadirova Shaxnoza Amibboyevna

Urganch davlat universiteti "Pedagogika" fakulteti "Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi" kafedrasida o'qituvchi
shahnozaqodirova4488@gmail.com, tel:+998930914488

Annotatsiya:

Mazkur maqolada tasviriy san'at darslarida o'quvchilarni kvilling san'ati bilan tanishtirish, qiziqarli va mazmunli bo'lishini taminlash uchun amalda qo'llanilishi yozilgan.

Kalit so'zlar: Kvilling, zarxallangan, kompozotsiya, mozaika, ajurli kvilling.

Аннотация:

В данной статье написано, ознакомления с искусством квиллинга учащихся на уроках изобразительного искусства, чтобы сделать его интересным и содержательным.

Ключевое слово: Квиллинг, позолоченный, композиция, мозаика, ажурный квиллинг.

Abstract:

In this article, it is written that it is used in practice to introduce students to the art of quilling in fine arts classes, to make it interesting and meaningful.

Key words: Quilling, gilded, composition, mosaic, openwork quilling.

Kirish.

Kvilling san'ati har qanday deraza tokchasini, devorini, ish stolini yoki bolalar yotoqxonasini bezatadi. Jimjimador otkritkalar, panellar yoki kichkina kvilling esdalik sovg'alari, shubxasiz, yosh go'zallikni biluvchilarga va yuragi doimo ertakga intiladiganlarga yoqadi.

Birinchi kvilling san'atining yaratuvchilari O'rta asrlardagi Evropaning roxibalaridir. Qog'ozni uzun qilib qirqib qush patlariga burab, diniy kitoblarning

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th May, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

zarxallangan chetlarini va muqovasini bezaganlar va turli xil medalyonlar yasaganlar. Kvilling so'zining manosi "quil" ingliz tilidan olingan bo'lib, "qush pati" degan manoni anglatadi.

Kvilling san'atining paydo bo'lish tarixi bo'yicha ikkita talqin mavjud, bu san'at o'rta asrlarda XIV asr oxiri-XV asr boshlarida Yevropada paydo bo'lgan, (boshqa manbalarga ko'ra, Yaqin Sharq va Qadimgi Misrda) paydo bo'lgan deb taxmin qilinadi.

Kvilling - bu naqshli to'rlarni havodorligi va yengilligini yetkazishga yordam beradigan noyob texnika. XV-XVI asrlarda kvilling san'at turi hisoblangan, keyinroq XIX asrlarga kelib zodagon honimlarning shug'ullanadigan mashg'ulotiga aylangan, XX asrlarda kvilling san'ati, butkul tugatilib yoqolib ketdi, ammo o'tgan asrning oxirida u yana san'at deb hisoblana boshladi. Kvilling san'atida kompozitsiyalar yaratishning turli usullari mavjud:

Konturli kvilling. Tasvir eskizini qalin qog'ozga oddiy qalam yoki rangda chiziladi, so'ngra uni chiziqlardan chiqmasdan printsiyaga muvofiq rangli qog'ozlardan burmalar bilan to'ldiriladi, qoida tariqasida, biron-bir asosga yopishtirilgan yoki bir-biriga yopishtirilgan bir xil yoki turli shakldagi qog'oz elementlaridan iborat kompozitsiyadir, odatda buning uchun qog'ozning yupqa chiziqlari o'ram qilib o'raladi, ular biroz ochilishiga imkon beriladi va ularga kerakli asosiy shakl beriladi, ushbu texnikada pannolar yasaladi, otkritkalar, uy-ro'zg'or buyumlarini bezatiladi: quti va qutichalar, foto ramkalar. **Tekis yoki oddiy kvilling.** Tasvir karton yoki xolstga qog'oz chiziqchalari cheklovlarsiz va ramkalarsiz hosil qilinadi. **Shakli yani ajurli kvilling.** Bu butun shakllar va dekor elementlarini — savat, qutilar, vazalar, qushlar va hayvonlarni ishlab yasashni o'z ichiga oladi. Ushbu texnikada kvilling hunarmandchiligi eng ta'sirli va o'ziga xosdir. Ajurli kvilling turida qog'oz o'ralmaydi, balki chiziqlardan qo'lda kerakli shaklga keltiriladi, ushbu texnikada, turli shakl va o'lchamdagi suvenirni yaratish mumkin. **Bihayv kvilling.** Bu avvalgi turlardan farq qiladi, chunki avval qog'oz chiziqdan naqsh hosil bo'ladi, so'ngra u bo'sh rulolar bilan to'ldiriladi. Kvilling kompozitsiyani yaratishning boshqa usullari ham mavjud, masalan, bu modulli mozaikadir, kompozitsiya bir xil mahkam o'ralgan uzun qog'oz yig'ilmasi. Bu texnika asosan mozaika va pannolar yaratish uchun qo'llaniladi, zich o'ralgan hajm berilgan va qurigan qog'ozchalar yig'iladi va bir-biriga yopishtiriladi, har qanday tasvir yaratish mumkin.

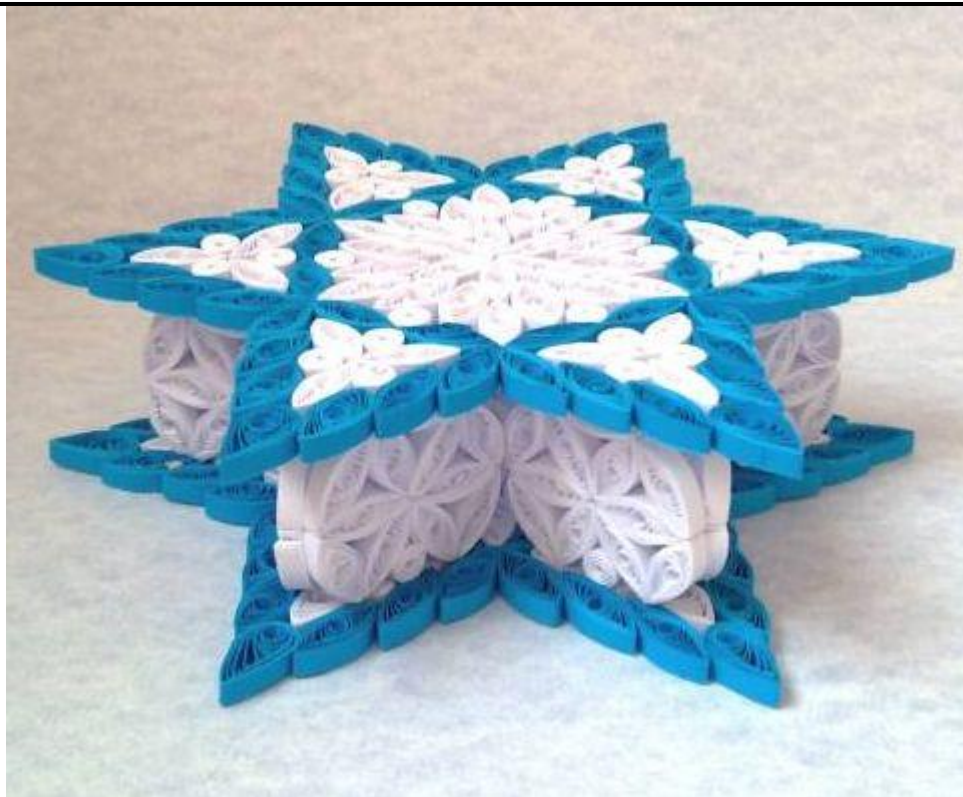
Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th May, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Quticha kvilling

Ajurli kvilling

Kvilling yaratish uchun sizga quyidagi vositalar kerak bo'ladi: rangli qog'oz, qaychi, elim, shuningdek qalam, chizgich, pinset, trafaret va tish tozalagich.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th May, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Ishni boshlashdan oldin, modullar deb ataladigan kvillingning asosiy elementlari bilan tanishib chiqing. Bu spirallarga o'ralgan qog'oz chiziqlarining turli shakllari bo'lib, kerakli naqshga erishishga imkon beradi.

Bugungi kunda bu san'at Sharq va G'arbda keng tarqalgan, xullas Janubiy Koreyada bu san'atning Sharqqa xos bo'lgan o'ziga xos fazilatlarini egallagan kuchli maktabi mavjud, bu maktab ustalari zargarlik san'ati durdonalari kabi murakkab asarlar yaratadilar. Ular o'z ishlarini eng ko'p qog'oz to'rdan to'qishganga o'xshaydi, bu esa, o'z navbatida, yuzlab mayda detallardan iborat. Sharq ustalarining har bir asarini yasash ancha vaqt talab qilishi mumkin. Janubiy Koreya birinchilardan kvilling san'atini maktab dasturiga kiritgan. Bu san'at bolalarning mayda motorikasini rivojlantiradi, badiiy estetik didni shakllantiradi hamda bolalarning psixologik-asab tizimini tinchlantiradi, kvilling san'ati bilan nafaqat maktab o'quvchilari, balki turli yoshdagi va kasbdagi ko'plab odamlar yaxshi ko'radilar va shug'ullanadilar, shuning uchun G'arbda kvilling san'ati juda keng tarqalgan. Ammo, G'arb ustalarining zamonaviy asarlari qoida tariqasida, ozroq qismlardan tashkil topgan, ular ixcham va mozaikaga o'xshaydi ular odatda otkritkalar va ramkalar bilan bezatiladi. Oxirgi paytda kvilling Rossiyaning ko'plab shaxarlarida mashxurlikka erishmoqda. Yuqori sinf tasviriy san'at dars

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th May, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

mashg'ulotlarda avvalom bor, sodda tasvirlardan boshlash kerak, estalik albomi uchun kvilling qilishlari mumkin. Kviling-sabr-toqat, qat'iyatlilik, aniqlikni ijodkorlikni o'rgatadigan san'atdir va eng muhimi, bu bolalar va kattalar uchun javob beradi. Bunday sevimli mashg'ulot oilaviy bo'lib, bolalarga san'atga qiziqish uyg'otishiga olib keladi.

1. Kvilling usulida gul yasash uchun quyidagi vazifani bajaramiz:
2. Biz ikkita yashil va bitta oq kviling uchun mo'ljallangan qog'oz olamiz. Biz ularni uchlari bilan bir-biriga yopishtiramiz.
3. Biz oq qog'ozchani markazga joylashtiramiz. Biz rulonni bitta katta lentadan buraymiz. Biz ishlov beriladigan qismni o'lchagichdagi o'rta doiraga joylashtiramiz. Spiralni eritib olamiz. Uchini yopishtiramiz. Shundan so'ng, biz "ko'z" deb nomlangan raqamni hosil qilamiz.
4. Yana to'rtta tayyor shakllarni yopishtiramiz. Biz spirallarni buraymiz. Biz ularni bir xil doiralarga joylashtiramiz.
5. Qolgan to'rtta spiralga biz yon tomonlarga tekislangan shakl beramiz. Biz ularni boshqa elementlar bilan bir-biriga mahkam o'rnashishi uchun egamiz. Olingan barglarni bir-biriga yopishtiramiz.
6. Biz mahkam bosamiz. Hammasi bo'lib, biz uchta barg bargini yasashimiz kerak.
7. Biz to'q sariq va oq chiziqlarga o'tamiz. Biz uchta chiziqni bittasiga yopishtiramiz.
8. Birining o'rtasiga to'q sariq, ikkinchisiga oq rang qo'yamiz. Biz qismni buraymiz. Spiralni o'rta doiraga joylashtiramiz. Biz uchini yopishtiramiz.
9. Biz rulonning o'rtasini siljitamiz va boshqa tomondan burchak hosil qilish uchun chetini bosamiz.
10. Biz tekis qirralarni elim bilan ishlov beramiz va yopishtiramiz. Ikkinchi ko'p rangli lentani buramiz. Biz ishni takrorlaymiz.
11. Endi bitta keng to'q sariq lentani olamiz. Bir tomonga ingichka chiziqni yopishtiramiz. Biz bu qismdan chekkalarni kesib tashladik.
12. Biz oq qog'oz varag'ini olamiz. burilish uchun ishlatilgan doirani aylantiring. Ichkarida biz yana bir doira qo'shamiz va bu doiralarni ikkita chiziq bilan ajratamiz. Biz kesib tashlaymiz. Bizga oltita bo'lak kerak bo'ladi.
13. To'q sariq yuzasi bo'lgan barglarni doiralardan biriga yopishtiramiz. Barglari ko'tarilishi uchun doirani pastdan muloyimlik bilan egib oling. Biz chekkamizni olamiz, uni burab, gulning o'rtasiga joylashtiramiz.
14. Endi pastki qismdagi doiraga elim surtish va gulni barglarga yopishtirish qoladi.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th May, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

15. Bajarildi, gul yasash bo'yicha kviling master-klassi tugadi. Qolgan gullarni xuddi shunday sxema bo'yicha o'zingiz qilishingiz mumkin.

Adabiyotlarning tahlili: Yoshligida bu kasbga jiddiy qiziqqan qirolicha Yelizaveta XX asrda kvilling san'atini ommalashtirgan. Uning kviling texnikasidagi asarlari hozirda Viktoriya va Albert muzeyida saqlanmoqda.

Tadqiqot metodologiyasi: Kvilling mavzusidagi maxsus adabiyotlar bilan tanishish, ushbu mavzu bo'yicha o'qituvchi bilan suhbatlashish, ijodiy san'at hunarmandchilik bilan shug'ullanish.

Tahlil va natijalar: Xotira va fikrlash jarayoni bilan chambarchas bog'liq bo'lgan mayda motorikasini rivojlantiradi. Bu bolalarga maktab o'quv dasturini yaxshiroq o'zlashtirishga yordam beradi, kattalarga — echimlar va ijodiy g'oyalarni topishga yordam beradi, keksa odamlarni demansdan himoya qiladi. Bolalarni ham, kattalarni ham qiziqtirishi mumkin.

Xulosa va takliflar: Ishning tirishqoqligi qat'iyat va sabr-toqatni talab qiladi. Qog'oz suvga va qo'pol harakatlarga toqat qilmaydi. Shuning uchun, asosan, jimjimador tasvir, dekorativ tasvirlar va uy bezaklari undan tayyorlanadi.

Навола tartibi:

Фойдаланилган адабиётлар рo'yxати:

1. Большая энциклопедия. **Квиллинг** / А. С. Торманова. — Москва: АСТ, 2015. — 192 с. : ил. — (Лучшая! Просто лучшая книга).
2. **Квиллинг**. Удивительные вещи — своими руками. / И. В. Новикова; худож. Е. А. Афоничева; — Ярославль: ООО «Академия развития», 2012. — 112 с.: ил. — (Детский сад: день за днем. В помощь воспитателям и родителям).

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th May, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

3. Квиллинг: пошаговые мастер-классы для начинающих / Анна Зайцева.-М.: Эскмо,2013.-64с.-(Азбука рукоделия).

4. Объёмный квиллинг. Цветы и фигурки животных/ Анна Зайцева. - Москва: Издательство «Э», 2016.-64с.: ил.-(Азбука рукоделия).

5. Tasviriy san'at [Matn]: 7-sinf uchun darslik / A. Sulaymonov [va boshq.]. – Tashkent: Respublika ta'lim markazi, 2022. – 128 b. oshkent: Respublika ta'lim markazi, 2022. – 128 b.

Respublika ta'lim markazi, 2022. – 128 b. oshkent: Respublika ta'lim markazi, 2022. – 128 b.

E- Conference Series

Open Access | Peer Reviewed | Conference Proceedings

